

Školní a výcvikové zařízení HZS ČR

(ŠVZ HZS ČR)

Hlavním cílem ŠVZ HZS ČR je v souladu s [Konceptí vzdělávání HZS ČR](#) **zvyšování kvality vzdělávání a výcviku hasičů, pružná reakce na požadavky výkonu služby a zvyšování motivace ke vzdělávání.**

[Školní a výcvikové zařízení HZS ČR](#) významnou měrou přispívá k vysoké profesní úrovni Hasičského záchranného sboru České republiky. Naším vzdělávacím zařízením (dle zákona o požární ochraně) povinně prochází všichni příslušníci HZS ČR a zaměstnanci HZS podniků v rámci **kurzů k získání a prodloužení odborné způsobilosti, provádíme specializační kurzy** pro HZS ČR, jednotky požární ochrany a složky integrovaného záchranného systému. Dále **spolupracujeme** především **při výcvicích** Policie České republiky, Zdravotnické záchranné služby a dalších **složek IZS a provádíme mezinárodní výcviky v rámci konceptu bezpečného hašení.**

[Jsme moderní školní a výcvikové zařízení.](#) Díky svému materiálnímu a technickému **vybavení a především díky personálnímu obsazení odborníky**, kteří svou práci vzdělávat a cvičit profesionální hasiče berou jako své poslání, **jsme dnes opravdovou službou pro Hasičský záchranný sbor** a Integrovaných záchranný systém České republiky na poli vzdělávání.

[Výsledkem práce ŠVZ](#) je proškolený a vycvičený absolvent kurzu, který zná a umí vše potřebné pro výkon své funkce, a to na základě požadavků HZS krajů. Jedním z úkolů ŠVZ HZS ČR je co nejdříve přiblížení praktického výcviku reálným podmínkám a to formou používání trenažérů.

[ŠVZ bylo zřízeno](#) dne **1.1.2011**, ke stejnému datu byla zcela ukončena činnost Odborného učiliště požární ochrany (dále OUPO) v Chomutově a zbývající tři vzdělávací zařízení HZS ČR – OUPO Borovany, Brno a Frýdek-Místek byla sloučena do nově vzniklého zařízení. Důvodem byla úsporná opatření a snaha o zefektivnění a sjednocení vzdělávání příslušníků HZS ČR.

Na mezinárodním poli bylo ŠVZ v roce 2012 aktivní v pěti různých oblastech:

1. V návaznosti na [projekt Firefight](#) (projekt EU zaměřený na řešení konceptu bezpečného hašení v zemích EU – koncept je založen na současném použití vysokotlakého hasícího a řezacího zařízení Cobra, termokamery a přetlakové ventilace) jsme **organizovali mezinárodní výcvik k získání specializace** instruktor obsluh Cold Cut Systems Cobra pro hasiče z Moldavska

2. **Přijali jsme celkem 8 zahraničních delegací** ze šesti různých zemí (Anglie, Moldavsko, Polsko, Slovensko, Srbsko, Švédsko) s různými cíli své návštěvy v ŠVZ – nejčastěji je spojoval společný zájem o realizaci praktických výcviků pomocí trenažérů a simulátorů včetně výcviku na školním OPIS a TCTV 112.

3. Instruktoři ŠVZ měli možnost **získávat zkušenosti** v oblasti vzdělávací činnosti zaměřené na likvidaci mimořádných událostí **na dvou zahraničních cestách** – na týdenním studijním pobytu v **Institutu k získávání a zvyšování kvalifikace Ministerstva pro mimořádné události Běloruska**

a dále na intenzivním týdenním kurzu „**Stabilizace staticky narušených budov**“ v zemské škole THW (Technisches Hilfswerk) v německém Neuhausenu. Cílem kurzu bylo seznámit se s řešením problematiky narušené statiky budov u německých kolegů. Absolventi kurzu získali certifikát Special Course „shoring & cribbing“ a cenné zkušenosti, které budou využívat při zavádění dané problematiky do výcviku českých hasičů.

4. [Na semináři o Bezpečném hašení](#) organizovaném ve ŠVZ v Brně **vystoupil lídr anglických hasičů pan Martyn Emberson, CFO (Cheif Fire Officer), ředitel HZS hrabství Northamptonshire v Anglii.** Pan Martyn Emberson vedl odbornou diskuzi na téma využití a nasazení vysokotlakého hasícího a řezacího zařízení CCS Cobra při zásazích požárních jednotek. Vedle vhodnosti použití zařízení na různé typy událostí a dále principu bezpečnosti pro zasahující hasiče byl zdůrazněn také finanční dopad, kdy **díky použití CCS Cobra při hasebních zásazích došlo řádově ke 30% snížení finančních nákladů** na tyto typy zásahů v důsledku snížení délky zásahu, množství spotřebovaných hasiv a množství spotřebovaných PHM.

5. Na konci roku 2012 se zástupce ŠVZ zúčastnil mise do Moldavska, jejímž cílem bylo zjistit stav tamní požární ochrany a v návaznosti na to navrhnout pomoc v rámci projektu, který je v gesci [České rozvojové agentury](#). Dle [Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce \(ZRS\) ČR na léta 2010 – 2017](#) patří Moldavsko do kategorie prioritních zemí mezi tzv. programové země. GŘ HZS ČR zde v rámci ZRS garantuje přípravu a realizaci programu výcviku pro hasiče z Moldavska, darování zásahových oděvů a cisternové automobilní stříkačky a dále zjistit možnosti vybudování trenažéru simulujícího reálné podmínky požáru. ŠVZ bude v následujícím roce realizovat tři týdenní běhy intenzivních výcviků pro instruktory hasičů z Moldavska.

Prioritou jsou pro nás lidi

Po výrazné personální obměně (kdy v průběhu roku 2011 došlo k „omlazení“ téměř 1/3 instruktorů ŠVZ na střediscích Brno, Frýdek-Místek a Borovany) **jsme se v roce 2012 plně soustředili na rozvoj dovedností našich zaměstnanců**, neboť jsme si vědomi, že **kvalitu našeho zařízení určuje právě potenciál „personálu“**.

Příslušníci a zaměstnanci ŠVZ tak měli (dle svého zařazení) možnost absolvovat:

- Kurz defenzivní jízdy ve spolupráci s PČR JmK (pro všechny zaměstnance),

- Kurzy lektorských dovedností (pro všechny instruktory),
- Kurz manažerských dovedností (pro vedoucí zaměstnance),
- Kurzy psychologických aspektů řízení lidských zdrojů (pro vedoucí),
- Kurz Time-management (pro vedoucí zaměstnance),
- výcviku ve Flashover kontejneru ve Zbirohu (pro „ohňové“ instruktory),

- Instrukčně metodická zaměstnání (pro lektory „metodiky“),
- E-learningové a další formy vzdělávání (pro všechny zájemce),
- **odbornou stáž lektorů – v Brně** letos již devátým rokem proběhla stáž lektorů na CPS Lidická, všichni lektori slouží 7 směn ve 24-hodinovém režimu, sloužíme s naší technikou CAS 24 vybavenou [CCS Cobra](#), ze **střediska Frýdek-Místek** chodí instruktoři na PS či OPIS v celé republice.

Při zabezpečení možností vzdělávání našich zaměstnanců se samozřejmě potýkáme s nemalými organizačními potížemi a komplikacemi vzniklými s uvolněním na tyto aktivity. Bez nich by to ovšem nešlo 😊

Je pro nás velkým úspěchem, že i přes neodpovídající platové podmínky lektorů (ve srovnání s hasiči ve výkonu služby, kdy např. lektor v 7PT domů přinese méně než hasič ve 4PT) je dnes výcvik profesionálních hasičů v našem vzdělávacím zařízení prestižní záležitostí. Velký dík za to patří především našim instruktorům, kteří mohou být opravdu hrdí na to, že se podílí na stálém zvyšování kvality výuky a výcviku - a tím i profesionality celého HZS ČR.

Zpětná vazba a její význam pro zvyšování kvality naší práce

Na počátku roku 2012 jsme zavedli evaluační dotazníky, jejichž **hlavním smyslem je** získávat zpětnou vazbu od účastníků kurzů, která nám slouží pro vyhodnocování naší činnosti a umožňuje nám **pružně reagovat na postřehy a podněty** v oblastech:

1. Hodnocení práce lektorů,
2. Obsahová náplň a přístup k realizaci kurzu,
3. Vybavení zařízení technikou a její funkčnost
4. Kvality bydlení, stravování a volnočasových aktivit

Pravděpodobně největší rozpaky na počátcích zpracování dotazníků působilo zveřejňování celkových výsledků hodnocení, ve kterých se jednotliví lektori mohou porovnávat s ostatními kolegy ve dvou hlavních bodovaných oblastech. Těmi jsou **odbornost** (posluchači hodnotí, jak si lektora váží po stránce jeho kvalifikace v dané oblasti) a dále **kvalita** (bodování lektora v oblasti jeho vystupování, používání výukových metod a osobního přístupu k lidem)

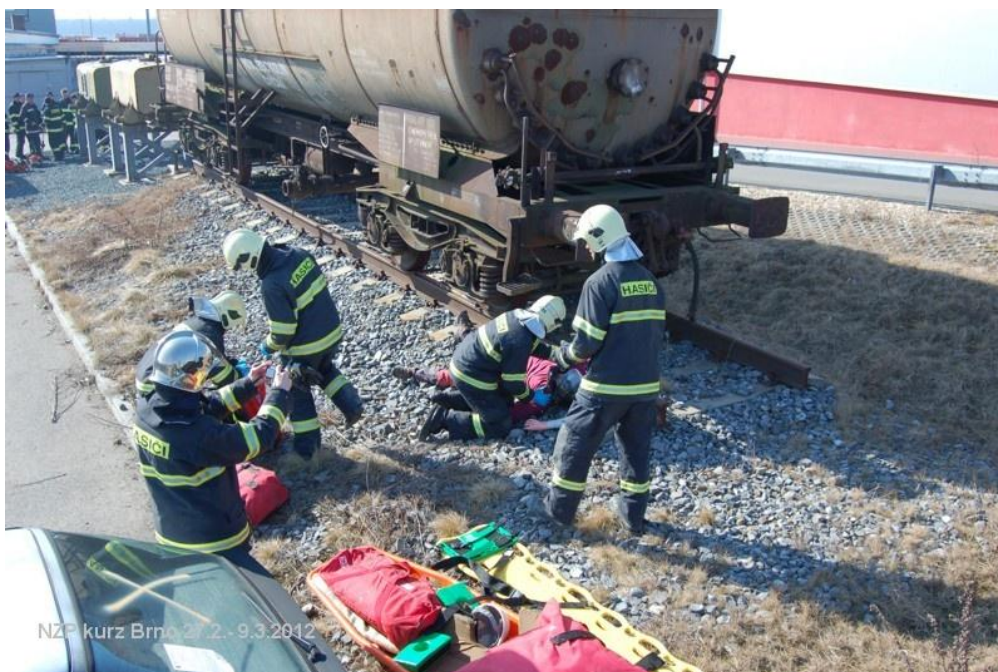
Metodická práce instruktorů ŠVZ

Instruktoři ŠVZ se intenzívně podíleli na pracích spojených se sestavením nových učebních osnov kurzů Základní odborná příprava, Nástupní odborný výcvik (NOV), Taktické řízení a Takticko- strategické řízení.

Za největší úspěch považujeme zrušení kurzu Vstupní příprava příslušníka, kdy se po 7mi letech realizace kurzů formou tzv. modulů vracíme k daleko efektivnějšímu způsobu vzdělávání a výcviku příslušníků HZS ČR zařazených v jednotkách požární ochrany – nástupní odborný výcvik (NOV).

1. **Novinky v NOV** (schválení nových učebních osnov dne 1.1.2013):

- ⊙ zefektivnění výcviku a celkové zjednodušení organizace tak, že kurz bude od začátku do konce realizován pouze prostřednictvím Školního a výcvikového zařízení HZS ČR,
- ⊙ zkrácení délky kurzu z 23 týdnů na 15 týdnů
- ⊙ navýšení hodin na technický a praktický výcvik oproti výuce v učebně dle stávajícího modulu III - IZS (**85% kurzu se věnuje ryze činnostem hasiče**)
- ⊙ odstranění duplicit obsažených v modulovém systému,
- ⊙ úspora na cestovních nákladech,
- ⊙ odpadá 4 týdenní řízená praxe u HZS krajů
- ⊙ je zaveden vstupní e-learningový test

2. **Jiné pojetí kurzů Taktického řízení** – v reakci na vyhodnocování informací získaných ze zpětnovazebních dotazníků jsme v roce 2012 provedli změny v organizaci kurzů Taktického řízení. Důraz klademe na praktický výcvik, který provádíme na řešení tzv. modelových situací. Veškerá praxe je zaměřena na nácvik rozhodovacího procesu velitele zásahu.

3. Na konci roku 2012 jsme zahájili **spolupráci s Univerzitou obrany, [Centrem simulačních a trenažerových technologií](#)** s cílem přizpůsobit Trenažer pro výcvik velitelů (vojáků) realitě HZS tak, aby vznikla **možnost simulovat mimořádné události, do kterých je postaven posluchač kurzu Taktické řízení (budoucí velitel)**. Výsledkem takového výcviku je dnes absolvent kurzu, který si při řešení různých mimořádných událostí pomocí speciálního trenažeru vyzkouší rozhodovací proces velitele zásahu.

Pro zkvalitnění výuky a výcviku velitelů bychom si do budoucna velmi přáli vlastní výukový simulační program pro nácvik rozhodovacího procesu, o jehož získání usilujeme.

V roce 2012 jsme aplikovali nový systém zpracování učebních osnov (poznatek: v letech 2004-2011 zpracovávali osnovy pracovníci oddělení vzdělávání GŘ, výsledkem byly osnovy ne zcela zohledňující požadavky praxe)

Nyní ověřený systém pro úpravu učebních osnov:

- 1) jmenování pracovní skupiny z úrovně GŘ (na základě výběru odborníků na danou oblast z praxe na návrhy krajů),
- 2) zadání cílů, kterých má být dosaženo,
- 3) samotné zpracování návrhu učebních osnov,
- 4) provedení pilotního kurzu a jeho okamžité vyhodnocení lektory i účastníky,
- 5) připomínkování a úprava učebních osnov pro předložení k podpisu na úrovni GŘ. **Poznatek: velmi se osvědčil systém připomínkování těmi odborníky, kteří byli jmenováni do pracovní skupiny = „vynechání velkého kolečka“ na GŘ (každý útvar GŘ může zástupce jmenovat přímo do pracovní komise a předejít následným „tahanicím“ a nekonečným neshodám při vydávání osnov...)**
- 6) schválení předloženého návrhu osnov generálním ředitelem.

Přáli bychom si, aby tento – praxí ověřený – způsob týmové práce byl přijat za běžný postup při zpracování všech metodických materiálů.

Zřízení Školní jednotky požární ochrany

Dne **21.2.2012** vydal generální ředitel Hasičského záchranného sboru České republiky (HZS ČR) [Pokyn č. 10](#), kterým se zřizují jednotky požární ochrany na střediscích Školního a výcvikového zařízení (ŠVZ) HZS ČR a na Střední odborné škole požární ochrany a Vyšší odborné škole požární ochrany ve Frýdku-Místku. Byla tak úspěšně završena mnohaletá snaha několika nadšenců bývalých Odborných učilišť požární ochrany o „zlegalizování“ **využití veškerých sil a prostředků**, kterými vzdělávací zařízení HZS ČR disponují. Jedná se nejen o **velké množství věcných prostředků, mobilní požární techniky a vlastních zaměstnanců = hasičů-instruktorů, ale také o více než 200 hasičů**, kteří jsou každý týden zařazeni v odborných a specializačních kurzech organizovaných ve všech střediscích ŠVZ.

Nejvíce je využívána [školní JPO v brněnském středisku](#), která byla v roce 2012 na základě žádosti KOPIS JmK využita při řešení čtyř mimořádných událostí:

1. komplikovaném požáru hospodářské budovy v areálu Zetoru,
2. [největším lesním požáru](#) v ČR za posledních 15 let v okolí Bzence,
3. [rozsáhlém požáru asijské tržnice](#) v Brně-Černovicích
4. [požáru výrobní haly](#) v areálu Zetoru.

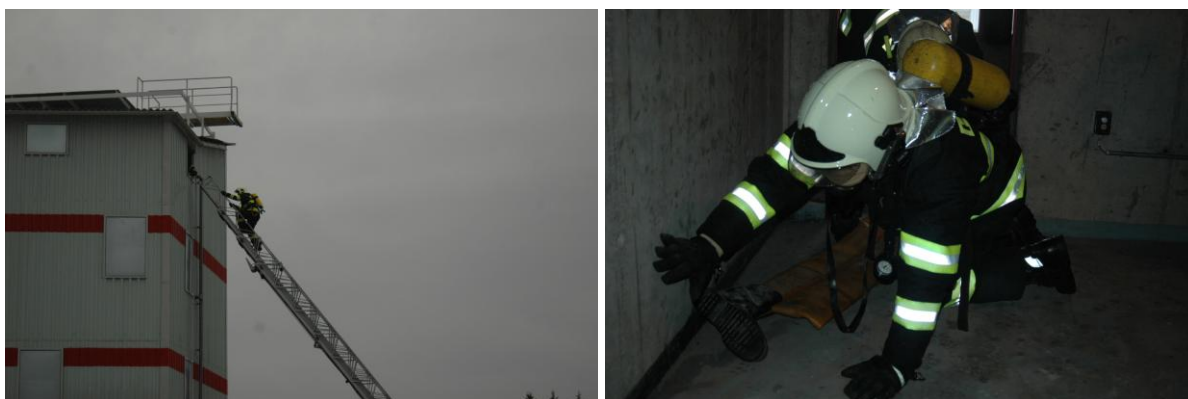
Z veškeré naší techniky a věcných prostředků je při řešení hasebních zásahů nejčastěji využíváno vysokotlaké hasící a řezací zařízení [CCS Cobra](#). [Vybrané zásahy našich jednotek PO můžete sledovat zde](#).

V souvislosti s profesionální pomocí při hašení lesního požáru v Bzenci [předal Hejtman JmK Michal Hašek své ocenění i Jednotce ŠVZ HZS ČR](#).

Výběr nových hasičů

ŠVZ středisko Brno se v průběhu roku 2012 podílelo na novém systému výběru uchazečů o hasičské povolání pro HZS Jihomoravského kraje. Ti byli kromě splnění zákonných podmínek (fyzická, zdravotní a osobnostní způsobilost) podrobeni několika praktickým „disciplínám“, jejichž cílem bylo zjistit, zda mají zájemci o rozšíření řad profesionálních hasičů základní předpoklady pro výkon tohoto náročného povolání.

Budoucí hasiči byli podrobeni například zkoušce manuální zručnosti za ztížených podmínek (při práci ve výšce) nebo praktickému testu, při kterém se projevilo, zda nemají strach v neznámém prostředí ve tmě, ve stísněném prostoru, jestli budou schopni používat dýchací přístroj a hlavně, jestli mají chuť pomáhat a zachraňovat! Při plnění jednotlivých úkonů bylo velmi zajímavé sledovat, zda umí použít „zdravý selský rozum“, do jaké míry porozumí zadání, s jakou přesností umí samostatně splnit zadaný úkol a v neposlední řadě se jednoznačně projevila fyzická připravenost všech účastníků tohoto netradičního výběrového řízení.

Tento přísný výběr nových hasičů bezesporu přispěje k dalšímu zvyšování profesionality HZS v Jihomoravském kraji - a v případě rozšíření do dalších krajů i v celé České republice.“

Natáčení výukových materiálů

V rámci spolupráce základních složek Integrovaného záchranného systému ŠVZ zajistilo podmínky pro **natočení výukových materiálů pro Zdravotní záchrannou službu**. V několika květnových dnech roku 2012 jsme ZZS umožnili v našem výcvikovém areálu **natáčení činnosti zdravotních záchranářů v různých životních situacích**. Vyvrcholením bylo celodenní natáčení součinnosti složek IZS při nehodě osobního automobilu a autobusu s velkým počtem raněných.

Jako zkušení herci byli do natáčení zapojeni posluchači kurzů Vstupní příprava příslušníka a Neodkladné zdravotnické pomoci pod vedením našich lektorů. V tyto dny jsme procvičili součinnost složek IZS a také se zde shromáždila spousta techniky (včetně vrtulníku), kterou si mohli všichni posluchači zblízka „osahat“.

Využívání nových trenažerů při praktických výcvicích

V roce 2012 jsme začali naplno využívat nově vybudované či zrekonstruované trenažéry, tj. **ohňový domek** (vstup do budovy, průzkum, evakuace osob, hašení požárů v uzavřených prostorách za pomoci přetlakové ventilace) a **plynový flashover kontejner** (nácvik hasební zásahu s cílem minimalizovat rizika nebezpečných jevů v uzavřených prostorách – flashover, backdraft, rollover – a nácvik řešení krizových situací při vzniku těchto situací),

Všechny naše výcvikové možnosti jsme dne 17.5.2012 [za podpory médií](#) prezentovali široké veřejnosti.

V roce 2012 jsme také započali práce na tvorbě nových webových stránek ŠVZ

S aktualitami o dění u nás se tak můžete pravidelně seznamovat na <http://www.hzscr.cz/organizacni-slozky-skolni-a-vyvcikove-zarizeni-hzs-cr.aspx>

Novináři si u nás vyzkoušeli práci hasičů

V úterý 26. června 2012 na našem středisku ŠVZ v Brně proběhla akce pro zástupce médií „[Staň se na chvíli hasičem](#)“. Cílem akce bylo přiblížit novinářům náročný výcvik hasičů a hlavně vyzkoušet si část výcviku „na vlastní kůži.“

Novináři si vyzkoušeli „prolézt“ klecový polygon v zásahovém obleku a s dýchacím přístrojem, provedli průzkum v „ohňovém domečku“, kde za použití termokamery našli „zraněného“ a vynesli ho z domku ven a navíc poskytli i první pomoc. Novináři si vyzkoušeli rozstříhat vrak auta s ne zrovna lehkými nástroji, které daly některým dost zabrat. Novináři našli i odvahu v „plné hasičské polní“ vylézt na třicetimetrový žebřík nebo slanit ze čtvrtého patra.

Prezentace práce hasiče v pořadu Víkend

Právě do tohoto pořadu na našem středisku ŠVZ natáčela reportáž TV Nova Šárka Konířová. Vyzkoušela si na vlastní kůži jaké to je, ocitnout se uprostřed plamenů v ohňovém kontejneru. Na našem jedinečném ohňovém domku si také vyzkoušela jednu z nejzodpovědnějších a nejdůležitějších hasičských činností - průzkum hořícího zadýmeného rodinného domku. **Reportáž o tom, jaké to je v plamenech na vlastní kůži, [byla odvysílána](#) koncem listopadu 2012.**

Medializaci činnosti Hasičského záchranného sboru, na kterém se příslušníci ŠVZ aktivně a s nasazením podílí, věnujeme na našem webu [zvláštní stránku](#).

Rallye Rejvív v ŠVZ Brno

V rámci našich výborných zkušeností ze spolupráce se Zdravotnickou záchrannou službou JmK jsme v roce 2012 poprvé umožnili realizaci čtvrtého ročníku kvalifikace ZZS JmK. A tak **mezinárodní odborné metodické zamětnání pro posádky zdravotnických záchranných služeb, [tzv. Rallye Rejvív](#)** proběhla právě v našem výcvikovém centru.

Podmínky pro simulaci různých jsou natolik skvělé, že i v následujícím roce budeme [pokračovat v této součinnosti](#).

V roce 2012 jsme v ŠVZ zahájili výuku kurzů Neodkladné zdravotnické pomoci

Kurz je určen především pro prohloubení praktických dovedností v poskytování první pomoci, s využitím vybavení dostupného u jednotek PO. **Největší důraz je kladen na praktický nácvik** a třídění raněných metodou START. Kurz je realizován převážně formou [řešení modelových situací](#).

O kurzy NZP je – i přes jeho náročnost - nebývalý zájem. **Kurz je určen především hasičům, kteří mají zájem zabezpečovat pravidelnou odbornou přípravu v oblasti poskytování první pomoci na svých požárních stanicích.**

V roce 2012 ŠVZ zrealizovalo 14 akcí v rámci Preventivně výchovné činnosti

Již tradičně největší zájem vyvolala naše akce [při příležitosti oslav Dne dětí](#). Ty si mohly osahat vozidla HZS, vyzkoušet práci s proudnicemi nebo uhasit domeček. Velice zajímavou a poučnou podívanou byla show našich lektorů o správném hašení hořícího oleje. Návštěvníkům byla představena práce hasičů - lezců, postupy při zásahu na nebezpečné látky a záchrana pomocí evakuačního rukávu.

Na více než 400 dětí jsme nebyli sami. Několik atrakcí pro děti si připravila také Policie ČR a Zdravotní záchranná služba.

A konečně – v roce 2012 jsme (kromě výše uvedených činností) zabezpečili všechny činnosti v souladu s plánem kurzů i ostatních akcí na rok 2012

Název kurzu	Počet kurzů	Přijato posluchačů	Úspěšní posluchači	Z toho		Opravná zkouška	Neprospělo	
				Příslušníci	Ostatní		Příslušníci	Ostatní
A 1 – kurzy odborné zp.	164	2761	2751	2214	526	10	1	0
A 2 – kurzy odborné zp. školy	23	618	618	0	618	1	0	0
B – kurzy specializační	69	983	840	743	133	11	0	0
Služební zkouška	4	97	97	97	0	0	0	0
Další kurzy	4	57	57	37	18	0	0	0
Celkem kurzy	264	4516	4363	3091	1295	22	1	0

Název kurzu	Počet kurzů	Přijato posluchačů	Úspěšní posluchači	Z toho		Opravná zkouška	Neprospělo	
				Příslušníci	Ostatní		Příslušníci	Ostatní
C - Výcvik v polygonu a na trenažérech – mimo kurzy	232	3081	3081	875	1766	0		
Celkem	496	7597	7444	3966	3061	22	1	0

Název kurzu	Počet kurzů	Přijato posluchačů
E – IMZy, komise a služební akce	64	1824
F – jiné akce	85	4172
CELKEM	645	13593

Činnost ŠVZ v roce 2012 dle počtu posluchačů a druhu urzů

